

Tid som Indenrigsministeren siger: „Seg holder 4 pCt. som Rentefod, og den, der vil give over 4 pCt., skal betale yderligere 1/2 pCt. til Statskassen, kan Finantsministeren med et Pennestrøg sige: Seg giver 5 pCt. med Pant i hele Staten til dem, der ville laane mig Penge, og det endog uden at betale 1/2 pCt. til Indenrigsministeren for Bevilling dertil. Det er unægtelig en noget befunderlig Ordning. Imidlertid skal jeg med Hensyn til § 2 indrømme, at naar man ikke tror, at kunne sætte 1871 deri, kan man ogsaa passende stryge Paragrafen, og med Hensyn til Sagen selv er jeg af den Ansættelse, at naaget jeg erkjender det for principrigtigt at give Rentefoden fri, vil jeg ikke være med til mod den almindelige Opinion at give den fri; thi i den Henseende siger jeg, at hvis Befolkningen vil leve i den Illusion, saa vær saa artig; jeg vil ikke anse det for farligt for Staten, om det bliver staende; mod den almindelige Opinion vil jeg i den Henseende ikke gaa. Lovforslaget, som det ligger for, giver imidlertid Anledning til en Drøftelse af dette Spørgsmaal, og Spørgsmaalet kan derefter videre behandles, Tanken kan atter gaa ud til Forhandling blandt Folket, og det kan saa selv bestemme med Hensyn til dette Spørgsmaal, om det vil gaa i den Retning, der er omhandlet i § 2, eller ikke. Seg antager, at flere Folke-repræsentanter ere stillede til Spørgsmaalet paa samme Maade som jeg, at man kan være for Sagen selv uden at finde det rigtigt at føre den igjennem mod, hvad der formentlig er den almindelige Stemning. Man behdrage sig ikke ved at tro, at man kan holde Rentefoden nede til 4 pCt. ved at have en Lov derom. Der er mange andre Forhold, som drive den i Veiret, Papirernes Kurs og Statsforholdenes Karakter. Der kan ogsaa være andre Bestemmelser end saadanne „underhaands“ Bestemmelser, som den ærede Taler nævuede, hvorved man kan love hinanden forbuden 4 pCt., 1 eller 1 1/2 til. Der kan f. Ex. være en Transaktion, hvorved den Laansøgende kun forskriver sig for et Beløb og faar et andet Beløb af Hensyn til den faste Rentefod. Altsaa jeg stemmer for Forslagets

videre Fremme. Seg antager, at de ærede Forslagsstillere, hvis de havde kjendt den, meget ærede Indenrigsministers Hensigt med Hensyn til dette Spørgsmaal, saaledes som Afskillige af os kjende den, ikke vilde have bragt Sagen frem; men da den nu er bragt frem, kan det tjene til, at dette Spørgsmaal bliver drøftet, og at Befolkningen indbyrdes kan klare for sig, hvorvidt man finder Fordele ved at have Rentefonden fixeret i Loven, som opvæde de Ulemper, som ere forbundne dermed. I den Henseende kan Lovforslaget gjøre Nytte.

Frederiksen: Seg tror, at det er meget vigtigt at faa klaret, hvad den lovgivende Magt er istand til at gjøre for, at navnlig Rentefoden ved Ublaan i faste Eiendomme kan være saa lav som muligt; men jeg kan ikke negte, at jeg undrer mig noget over den Vej, som man hidtil er gaaet, eller rettere sagt, undrer mig over, at man ikke vil gaa den Vej, som dog frembyder sig som den naturligeste, og ad hvilken man her ene og alene kan udrette noget Bæsenligt. Det forekommer mig, at man tilstrækkelig maa have set, at ved den Slags bindende Bestemmelser, som ved en simpel Lov at ville holde Rentefoden nede til 4 pCt. uden Hensyn til Forholdene paa Pengemarkedet, opnaar man ikke Noget. Vi have jo ikke blot nu af den ærede Forslagsstiller, men ogsaa ved tidligere Leiligheder hørt tydeligt og klart fremstillet de overordentlig store Ulemper, der følge af saadanne Bestemmelser for Laansøgerne. Seg tror, at, naar man skulde søge de største Ulemper, som ere forbundne derved, saa er det den Maade, hvorpaa Folk derved bringes til at omgaa Bestemmelserne om en fast Rentefod. Seg sigter derved navnlig til den meget udbredte Praxis, at Laan gives i Obligationer saaledes, at der ikke svares høiere Rente end den sædvanlige, men til Gjengæld Obligationer modtages til pari, hvorved den Laansøgende strax lider en betydelig Afkortning. Derved bringes ofte den største Ufikerhed, idet Mange ikke sørge for at tilføre sig Laanets Uopsigeligbed og da ved Laanets Tilbagebetaling komme til at betale de blo-